

СИЛАБУС КУРСУ

«ПРАВНИЧА АРГУМЕНТАЦІЯ, ПРАВНИЧІ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ПИСЬМО»

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма «Право»
Галузь знань: 08 Право
Спеціальність 081 Право
Компонент освітньої програми – обов'язкова дисципліна
Рік підготовки – 2 рік, семестри – 3
Кількість кредитів: 4
Мова викладання: українська
Дні занять: згідно з розкладом
Консультації: згідно з розкладом

Керівник курсу – **Скиба Віталій Михайлович**, викладач циклової комісії
юридичних дисциплін
Контактна інформація - vitaliyskiba123@gmail.com

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Правнича аргументація, правничі дослідження та письмо – це обов'язкова навчальна дисципліна циклу професійної підготовки, що базується на положеннях навчальних дисциплін «Загальна теорія права», «Юридична деонтологія і професійна етика», «Конституційне право України», «Судові та правоохоронні органи». Опанування вказаної дисципліни забезпечить формування фахових компетентностей ефективного викладу тверджень, складання процесуальних документів для захисту прав, свобод чи інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб, інтересів держави.

У навчальній дисципліні розглядаються питання розвитку вміння та навички розробки переконливих письмових аргументів, які заслуговують на довіру, підготовку та написання юридичних документів структуровано, лаконічно, простою мовою з елементами текстуального і візуального дизайну.

СТРУКТУРА КУРСУ ТА ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість годин (ауд./ сам. робота)	Тема	Результати навчання	Форма контролю
34/28	Змістовий модуль 1. Правова аргументація		
8/8	Тема 1. Сучасні теорії правової аргументації.	Знати поняття, основні ознаки, підходи, аспекти правової аргументації, співвідношення понять «правова аргументація», «правові докази», «правове обґрунтування», «докази», «достовірність», «критика»; вміти визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.	Питання, тестові завдання, реферати - повідомлення
8/8	Тема 2. Робота з фактами та нормою права.	Знати факти та основні елементи сюжетної лінії історії, конфлікту та правдоподібності історії, визначеності елементів у правилі поведінки, поняття дискреційної норми; вміти проводити систематичний аналіз норм права та правил поведінки у конкретних ситуаціях ділового спілкування.	Питання, тестові завдання, реферати – повідомлення, вирішення ситуаційних задач
8/6	Тема 3. Робота з доказами. Стандарти доказування.	Знати етапи роботи з доказами та їх класифікацію, збирання доказів, «баланс ймовірностей» або «перевага доказів»; вміти проводити дослідження доказів та надавати їм оцінку, визначати коло доказів та їх вірогідність.	Питання, тестові завдання, реферати – повідомлення, вирішення ситуаційних задач
10/6	Тема 4. Правничі дослідження, методи. Правова аргументація. Формати правової аргументації.	Знати поняття та структуру аргументації, формати правової аргументації; вміти розмежовувати формати IRAC (Issue, Rule, Application, Conclusion), CRAC (Conclusion, Rule, Application, Conclusion), CREAC та CRuPAC (Conclusion, Rule, Explanation, Application, Conclusion) та (Conclusion, Rule, Precedent, Application, Conclusion).	Питання, тестові завдання, реферати – повідомлення, вирішення ситуаційних задач

34/24	Змістовий модуль 2. Правове письмо		
10/6	Тема 5. Лінії аргументації. Особливості лінії аргументації за деякими категоріями справ.	Знати поняття переконливої аргументації; розмежовувати сильну та слабку аргументацію; вміти застосовувати особливості аргументації при оскарженні рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень та особливості аргументації у справах про дискримінацію.	Питання, тестові завдання, реферати – повідомлення, вирішення ситуаційних задач
8/6	Тема 6. Юридичне письмо. Структура юридичного документа.	Знати правила написання документа для вражень читача, структуру юридичного документа, структурний вигляд документу; вміти здійснювати переходи між складовими елементами.	Питання, тестові завдання, реферати – повідомлення, вирішення ситуаційних задач
8/6	Тема 7. Проста мова юридичних документів. Лаконічність.	Знати поняття канцеляризмів, штампів та кліше; вміти використовувати аббревіатури та скорочення, оформлення дат та написання коротких абзаців, речень, словосполучень.	Питання, тестові завдання, реферати – повідомлення, вирішення ситуаційних задач
8/6	Тема 8. Дизайн юридичного документа.	Знати поняття текстуальних інструментів дизайну, юридичного дизайну (Legal Design), його рівнів; вміти застосовувати візуальні інструменти дизайну, блок-схеми, ілюстрації, редагування та коректуру під час створення документа.	Питання, тестові завдання, реферати – повідомлення, вирішення ситуаційних задач

СХЕМА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Семестр III

	1 т и ж д е н ь	2 т и ж д е н ь	3 т и ж д е н ь	4 т и ж д е н ь	5 т и ж д е н ь	6 т и ж д е н ь	7 т и ж д е н ь	8 т и ж д е н ь	9 т и ж д е н ь	1 0 т и ж д е н ь	1 1 т и ж д е н ь	1 2 т и ж д е н ь	1 3 т и ж д е н ь	1 4 т и ж д е н ь	1 5 т и ж д е н ь	1 6 т и ж д е н ь	1 7 т и ж д е н ь
Лекції	Л1		Л2		Л3		Л4 Л5		Л6	Л7		Л8		Л9		Л10	
Семінарські заняття	С1	С2	С3		С4			С5 С6		С7		С8		С9	С10	С11	
Практичні заняття		П1		П2 П3		П4 П5			П6		П7 П8		П9 П10		П11		П12 П13
Контроль знань									МК1								МК2 ІНДЗ

Л1 - лекції

С1 - семінарське заняття по темі 1

П1 - практичне заняття по темі 1

МК1 - модульний контроль 1

ІНДЗ - індивідуальне навчально-дослідне завдання

ПОЛІТИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Для якісного засвоєння курсу необхідна систематична та усвідомлена робота здобувачів освіти в усіх видах навчальної діяльності: лекції, семінарські та практичні заняття, консультації, самостійна робота як індивідуальна, так і під керівництвом викладача.

При проведенні аудиторних занять домінуючими є проблемні, індивідуально-диференційовані, особистісно-орієнтовані форми їх проведення та технології компетентнісного навчання.

На лекціях у формі активної бесіди з елементами навчальної дискусії розглядаються основні теоретичні положення теми, які вимагають роз'яснення та уточнення з боку викладача. Лекція-дискусія передбачає активний обмін думками, що допомагає визначити проблемні питання.

Теоретичні знання, отримані студентами під час лекцій, обговорюються більш детально на **практичних** та/або **семінарських заняттях** у формі міні-дискусій, розв'язування практичних завдань (кейсів), розгляду правових ситуацій, складання правових документів.

При підготовці до **семінарських занять** здобувачі освіти опрацьовують теоретичні питання відповідно до плану заняття. Метою проведення таких занять є поглиблення знань, які здобувачі отримують на лекціях, формування умінь аргументовано доводити власну точку зору з посиланням на чинні нормативно-правові акти, підбирати докази у підтвердження своїх думок, вчатися публічно виступати. Інформаційними джерелами для здобувачів освіти є конспект лекцій, презентації та наведений у навчальних матеріалах перелік рекомендованої літератури до кожної теми. За наявності серед завдань семінарського заняття підготовки реферату – робота здобувачів освіти полягає у підготовці належно оформленого реферативного дослідження та публічного представлення його результатів.

На практичних заняттях передбачається формування навичок та застосування правових норм і їх аналізу до конкретних обставин. Ситуативні завдання розв'язуються за наступним алгоритмом:

1. Встановлення кола суспільних відносин, які передбачаються завданням.
2. Правова характеристика суті ситуаційного завдання.
3. Визначення нормативно-правової бази, необхідної для вирішення конкретної ситуації.
4. Всебічне і повне обґрунтування правових висновків стосовно вирішення конкретної ситуації.

Основоположний компонент правового аналізу є вирішення правової проблеми

Крок 1: Аналіз фактів проблеми з метою визначення спірних відносин між різними сторонами;

Крок 2: Визначення правової норми як гіпотетичної підстави для певного спору;

Крок 3: Визначення передумов для застосування такої правової норми і дослідження, чи ці передумови реалізовані, тобто чи виникає спір;

Крок 4: Перевірка того, чи сторона, що вважає свої права порушеними все ще посилається на первинні спірні обставини, чи підтверджує обставини фактами і доказами;

Крок 5: Дослідження можливості вирішення спору.

Оскільки формування практичних навичок базується на основі теоретичних знань, на практичних заняттях може здійснюватися поточний контроль у формі тестового опитування.

Питання для обговорення, практичні та індивідуальні завдання для підготовки до семінарських та практичних занять, конкретні вимоги до окремих тем занять подані у відповідних методичних вказівках, які розміщені у електронному форматі за адресою <http://moodle.gi.edu.ua/course/view.php?id=141>.

Терміни проведення різних форм занять наведені у схемі вивчення дисципліни.

ВИМОГИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Ряд питань навчальної дисципліни виносяться на самостійне опрацювання. Виконання самостійної роботи оцінюється окремо та є невід'ємною складовою успішного проходження курсу. Для виконання завдань самостійної роботи здобувачам освіти необхідно зробити конспект, презентацію або скласти документ (його мотивувальну частину) з правовим аналізом.

Основним завданням самостійної роботи є набуття навичок самостійного опрацювання фахових інформаційних джерел та оволодіння практичними навичками застосування методів та прийомів у сфері застосування нормативно-правових та правозастосовних актів.

Самостійна робота студентів організовується шляхом видачі переліку теоретичних питань та правових проблем з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання. Крім того, по деяких темах передбачається написання рефератів.

Обсяг самостійної роботи визначається кількістю годин, передбачених робочою програмою.

Контроль виконання самостійної роботи проводиться в таких формах:

- опитування на семінарських заняттях;
- при вирішенні ситуаційних задач;
- при аналізі проблем та складанні документів правового характеру;
- реферативні повідомлення.

Рівень самопідготовки студентів, згідно запропонованої тематики самостійної роботи, відбивається на рівні вивчення навчальної дисципліни в цілому.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до **Положення про порядок рейтингового оцінювання знань (освітніх досягнень) здобувачів вищої освіти.**

Оцінювання здобувачів освіти з навчальної дисципліни здійснюється шляхом проведення контрольних заходів, які включають:

- ✓ *поточний контроль,*
- ✓ *модульний контроль,*
- ✓ *виконання індивідуального навчально-дослідного завдання;*

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену (3-семестр).

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних і семінарських занять і має на меті перевірку знань здобувачів освіти з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи.

Ключовими методами демонстрації здобувачами результатів навчання при поточному контролі є:

- ✓ усне опитування - передбачає розгорнуту відповідь на оцінку; він повинен самостійно пояснити вивчений матеріал, довести наукові положення, навести власні приклади;
- ✓ дискусія - обґрунтування власної позиції у вирішенні проблемних питань;
- ✓ письмове опитування - з'ясування в письмовій формі ступеня оволодіння здобувачами освіти знаннями, вміннями та навичками з тем дисципліни, визначення їх якості - правильності, точності, усвідомленості, вміння застосувати знання на практиці;
- ✓ тестова перевірка як один із видів письмового опитування - передбачає визначення рівня сформованості знань і вмінь з певної теми дисципліни за допомогою тестів відкритої і закритої форм;
- ✓ вирішення ситуативних завдань (кейсів) - проводиться з метою об'єктивного з'ясування спроможності застосовувати правові норми, до конкретних життєвих ситуацій, складання правових документів, перевірки професійних компетентностей із прийняття рішень в умовах невизначеності.

Ключовими формами демонстрації здобувачами освіти результатів навчання при поточному контролі є:

- ✓ індивідуальна перевірка - проводиться щодо конкретних здобувачів і має на меті

з'ясування рівня засвоєння знань, умінь і навичок, рівня формування професійних компетентностей;

✓ фронтальна перевірка - форма контролю, що спрямована на з'ясування рівня засвоєння програмного матеріалу за порівняно короткий час. Вона передбачає короткі відповіді з місця на короткі запитання або письмову роботу;

Модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практично-семінарських занять з певного змістового модуля.

Основною формою модульного контролю є завдання, які включають як і перевірку теоретичних положень курсу, так і виконання практичних завдань.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) здобувачі освіти виконують самостійно під керівництвом викладача. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним здобувачем.

ІНДЗ є видом позааудиторної індивідуальної роботи навчального, навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і завершується оцінюванням. Це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, вмінь і навичок, отриманих у процесі лекційних, семінарських занять, охоплює тему, декілька тем або зміст навчальної дисципліни в цілому.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену (3-семестр).

Екзамен передбачає перевірку розуміння здобувачем освіти теоретичного та практичного програмного матеріалу в цілому, здатності комплексно та творчо використовувати накопичені знання та уміння, формувати власне ставлення до певної проблеми, обґрунтовувати свою фахову позицію тощо. Завдання екзамену містять теоретичну та практичну складову.

Оцінювання екзамену здійснюється відповідно до встановлених критеріїв, які забезпечують перевірку теоретичної та практичної підготовки здобувача освіти.

Основними критеріями оцінювання *теоретичної складової екзамену*, що характеризують рівень компетентності здобувача освіти, є:

- ✓ глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни;
- ✓ характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність, аналітичні міркування, уміння роботи порівняння, висновки тощо);
- ✓ уміння аналізувати фабулу та застосовувати нормативно-правові та правозастосовні акти

Практична складова екзамену полягає у перевірці вмінь розв'язування ситуаційної задачі, складання документів правового характеру, зокрема навичок самостійного аналізу ситуацій (правових проблем) та застосування нормативно-правових актів при їх оцінці.

Під ситуаційною задачею з дисципліни «Правнича аргументація, правничі дослідження та письмо» розуміємо навчальну модель-проблему з будь-якої галузі матеріального чи процесуального права, у процесі інтерактивної роботи з якою студенти повинні проявити фахові компетентності застосування теоретичних фахово-значущих знань, провідних способів фахової діяльності різного ступеня загальності, початкового досвіду практико-орієнтованої діяльності, зокрема:

- ✓ визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин;
- ✓ проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел;
- ✓ давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю;
- ✓ самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій;

- ✓ доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло;
- ✓ знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального та процесуального права;
- ✓ виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки;
- ✓ надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Основними критеріями оцінювання ситуаційної задачі (правової проблеми) є:

- ✓ рівень навичок роботи із нормативно-правовими актами;
- ✓ вміння давати власну правову оцінку конкретних фактичних обставин;
- ✓ досягнення належного рівня обґрунтування власної оцінки фактичних обставин.

Якщо семестровий контроль проводиться у формі екзамену, то підсумкова оцінка виставляється із урахуванням балів за екзамен та відповідних вагових коефіцієнтів:

	Модуль 1 (поточне опитування)	Модуль 2 (підсумкови й модульний контроль)	Модуль 3 (ІНДЗ)	Модуль 4 (екзамен)	ПІДСУМКОВ А ОЦІНКА
Вагові коефіцієнти, %	40	20	10	30	100
Бали здобувача освіти	80	85	90	80	82 бали
Формула розрахунку підсумкової оцінки в балах: $80 \cdot 0,4 + 85 \cdot 0,2 + 90 \cdot 0,1 + 80 \cdot 0,3 = 82$					

ПОЛІТИКА ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ ТА ПЕРЕСКЛАДАННЯ.

Здобувач освіти повинен дотримуватись [Правил внутрішнього розпорядку Коледжу](#) та відвідувати заняття згідно з розкладом. Очікується, що студенти відвідають усі лекції та практичні/семінарські заняття курсу. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, відрядження, участь у науково-дослідницьких заходах, міжнародне стажування навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідувати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватись термінів, що визначені для виконання усіх видів письмових робіт, які передбачено у межах курсу.

Пропущені заняття та незадовільні оцінки (поточний контроль, ПМК) повинні бути відпрацьовані згідно графіку консультацій викладача. Роботи (ПМК, ІНДЗ), які здаються із порушенням термінів без поважних причин, можуть бути оцінені на нижчу оцінку (до 10 балів).

До початку сесії студенти повинні виконати усі підсумкові контрольні заходи і отримати по кожному з Модулів 1, 2, 3 не менше 60 балів.

ПОЛІТИКА ЩОДО АПЕЛЯЦІЙ

Студент має право оскаржити оцінку, отриману за результатами підсумкового семестрового контролю у формі іспиту (крім незадовільної оцінки). Такі випадки регулюються [Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів](#). Перескладання незадовільних оцінок здійснюється відповідно до [Положення про порядок ліквідації академічних заборгованостей здобувачами вищої освіти](#).

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

У Коледжі академічна доброчесність регулюється [Положенням про академічну доброчесність](#) та передбачається за замовчуванням. Це означає, що усі здані роботи є результатом розумової праці студента, їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв), втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Політики Коледжу та документи щодо академічної доброчесності (як інституційного, так і загальнодержавного значення) наведені на сторінці Коледжу [АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ](#)

ЛІТЕРАТУРНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА КУРСУ

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vr>.
2. Кодекс адміністративного судочинства України 6 липня 2005 року №2747-IV URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>.
3. Цивільний процесуальний кодекс України 18 березня 2004 року №1618-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>
4. Господарський процесуальний кодекс України 6 листопада 1991 року №1798-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>
5. Кримінальний процесуальний кодекс України 13 квітня 2012 року №4651-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
6. Про Конституційний Суд України: Закон України 13 липня 2017 року №2136-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19#Text>
7. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23.02.2006 № 3477-IV (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15>
8. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. Відомості Верховної Ради України.2016. № 31. Ст. 545
9. Рішення Європейського Суду з прав людини у справі «Campbell and Fell v. the United Kingdom» від 28 червня 1984 року URL: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-57456>.
10. Рішення Європейського Суду з прав людини у справі «Mürsel Eren v. Turkey» від 7 лютого 2006 року URL: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-72293>.
11. Рішення Європейського Суду з прав людини у справі «Maltzan and Others v. Germany» від 2 березня 2005 року URL : <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-68660#%22itemid%22:%22001-68660%22%7D>
12. Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності: Указ Президента України від 10.06.1997 № 503/97. Офіційний вісник України. 1996. № 24

13. Афанасьєва М.В. Правова аргументація та юридичне письмо: навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня. – Одеса: Національний університет «Одеська юридична академія», 2022. – 50 с. URL: http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/22657/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%D0%B2%D0%B0_%D0%B0%D1%80%D0%B3%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F_%D1%82%D0%B0_%D1%8E%D1%80%D0%B8%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B5_%D0%BF%D0%B8%D1%81%D1%8C%D0%BC%D0%BE.pdf?sequence=3&isAllowed=y
14. Юридична аргументація. Логічні дослідження : монографія / О. М. Юркевич, В. Д. Титов, С. В. Куцепал та ін. ; за заг. ред. О. М. Юркевич. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Х. : Право, 2015. – 336 с. URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/18779/1/Urkevich_m_2.pdf
15. Правове письмо. Навчальний посібник / В. А. Ватрас, Д. А. Монастирський, В. Г. Рогожа та ін. / За ред. Р. О. Стефанчука. Київ : Алерта ; ЦУЛ, 2022.

Інформаційні ресурси

Назва ресурсу або організації	Електронна адреса
Веб-сайти наукових установ	
Офіційний сайт Європейського суду з прав людини	http://www.echr.coe.int
Офіційний сайт Конституційного Суду України	http://www.ccu.gov.ua/uk/index
Офіційний сайт Верховного Суду	http://www.scourt.gov.ua
Офіційний сайт Верховної Ради України	http://rada.gov.ua
Офіційний сайт Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини	http://ombudsman.gov.ua
Офіційний сайт Міністерства юстиції України	https://minjust.gov.ua/ua
Єдиний державний реєстр судових рішень	http://www.reyestr.court.gov.ua
Офіційний сайт Державної служби статистики України	http://www.ukrstat.gov.ua
Офіційний сайт Державної судової адміністрації України	http://dsa.court.gov.ua/dsa
Transparency International Україна	http://ti-ukraine.org/
Офіційний сайт Бібліотеки Конгресу США	https://www.loc.gov/
Міжнародна асоціація юридичних наук (МАЮН)/ International Association of Legal Science	http://aisj-ials.org
Законодавство України	http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main
Міністерство освіти і науки України	http://www.mon.gov.ua/index.php/ua/
Правові системи країн світу: дослідницька група JuriGlobe (Університет Оттави)	http://www.juriglobe.ca

Електронний архів-репозитарій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого	http:// http://dspace.nlu.edu.ua/
Офіційний сайт наукової діяльності Національної академії ім. Я. Мудрого	http://library.nlu.edu.ua
Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського	http://www.nbuv.gov.ua/
Офіційний сайт Харківської державної наукової бібліотека імені В. Г. Короленка	http://korolenko.kharkov.com/
Національна парламентська бібліотека України	http://www.nplu.kiev.ua/
Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка	http://lib-gw.univ.kiev.ua/
Офіційний сайт Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна	http://wwwlibrary.univer.kharkov.ua/ukr/
Сайт зарубіжного законодавства (країни – члени ЄС)	http://www.legislationline.org/d ocuments/section/criminal-